

EGYETÉRTÉS

Ma ráhelyezkedem t. barátom álláspontjára és kiemelve az összes tárgyakból azokat, a melyekre joggal utal, mint a nyilatkozás szempontjából a legfontosabbakra és ezek a vallás, a törvény, a földrajz, a természetrajz, a természet és a kémia, mind a hat tárgy olyan, mely nagy gondolatokhoz folyóknak előadást kíván. Hozzájárul ehhez, hogy elimináltassanak a matematika és az ábrázoló mértan, amelyeknél a beszéd szűk körre szorítkozik. Ha ezeket vesszük vizsgálat alá és összefoglalom az összes órákat, akkor a következőképpen állnak meg a tárgyak közül az általános iskolában magyarul tanítottak 19, németül 11 óra. A főreáliskolában magyarul tanítottak 19 és fél, németül 12. A jogi akadémián 15, németül 19 óra. A lovassági akadémián magyarul tanítottak 20, németül 14. Ezen számok sem csatlakoznak t. barátom könyvének, hanem csak tájékoztató jellegűek, hogy szemlélve az állapotot és a melynek további megbeszélése és a nemzet lelkületébe való átvitelre ugyanazon vesztélyek elé állítaná a nemzetet, a mely él a közjogi alap nyit megvilágítására vezet.

Ez az, amit nagyon veszedelmesnek tartok, mert a magyar nemzet nagy többsége nem akarja megfogadni ezeket a kérdéseket, mivel a magyar nemzet nagy többsége be akar és visszariad a konfliktusok óriási következményeiről és nyit szemekkel, öntudatosan sohasem fog ezeket a konfliktusokba belemenni, csak akkor nem provokálhatók. De ha azon jöviszemű állás mellett, hogy a kiegyezés politikájával, hogy a konfliktusok elkerülésével, meggyőződés, hogy a kérdés megoldás útján elérhető, oly tetsző jelzések dobtak be a nemzeti közvéleménybe, a melyek természetesen visszhangot keltenek a magyar nemzet lelkében: ez a jöviszemű, de végzetes tövén is belesodródítja a nemzetet a legnagyobb katasztrófákba. (Ugy van!) Ezért kell nekünk, t. országos bizottság, teljes nyíltsággal ezen tizen, kompromisszumot nem ismerve megmaradni azon politika mellett és tartani fenn változhatatlan elvvel az a politikát, amelyet Deák Ferencz és Andrássy Gyula alapítottak meg ezen országban és a melynek ez az ország 35 évi békés, eredményes, sikeres fejlődését köszönheti.

lességet teljesítené, a mely igazán áldásos volna a közjogra nézve, hogy kiváló férfiaknak hatékony eljárása erős kritikát gyakoroljon a kormány egész politikájára felett és reáknyszerítse a kormányt minden terepén arra, hogy fokozott törekvéssel fejtsen ki, mert egy erős, egy szakértő, egy kérelmetlen kritikának bevezetése alá fog kerüljön. Az azonban — engedjen meg t. barátom — másrésztől fájdalom megint igaz, hogy az ország közviszonyaira nézve nagy veszélyt lát abban, hogyha olyanok, a kik a közjogi alap híveinek állítják magukat, a kik úgy lépnek a nemzeti közvélemény elé, mintha a közjogi alap védelmezői volnának, kötik össze ezen állásfoglalásukat oly posztulátumokkal, a melyek nem férnek erre a közjogi alapra, a melyek nem egyeznek az a nagy politikai alappondóval, mely létrehozta ezt az állapotot és a melynek további megbeszélése és a nemzet lelkületébe való átvitelre ugyanazon vesztélyek elé állítaná a nemzetet, a mely él a közjogi alap nyit megvilágítására vezet.

Ez az, amit nagyon veszedelmesnek tartok, mert a magyar nemzet nagy többsége nem akarja megfogadni ezeket a kérdéseket, mivel a magyar nemzet nagy többsége be akar és visszariad a konfliktusok óriási következményeiről és nyit szemekkel, öntudatosan sohasem fog ezeket a konfliktusokba belemenni, csak akkor nem provokálhatók. De ha azon jöviszemű állás mellett, hogy a kiegyezés politikájával, hogy a konfliktusok elkerülésével, meggyőződés, hogy a kérdés megoldás útján elérhető, oly tetsző jelzések dobtak be a nemzeti közvéleménybe, a melyek természetesen visszhangot keltenek a magyar nemzet lelkében: ez a jöviszemű, de végzetes tövén is belesodródítja a nemzetet a legnagyobb katasztrófákba. (Ugy van!) Ezért kell nekünk, t. országos bizottság, teljes nyíltsággal ezen tizen, kompromisszumot nem ismerve megmaradni azon politika mellett és tartani fenn változhatatlan elvvel az a politikát, amelyet Deák Ferencz és Andrássy Gyula alapítottak meg ezen országban és a melynek ez az ország 35 évi békés, eredményes, sikeres fejlődését köszönheti.

Ezeket tartottam kötelességemnek megjegyezni. (Élénk helyeslés.)

Ami abszurdum.

Gróf Keglevich István nevezte szerint a delegációban ellenzék pártján helye nincs, hogy pedig oly ellenzék pártján a tárgya, amely a 67-es alapot támogatja, a delegációba beavatásnak, az egyáltalában abszurdumnak tartja. A gyakorlat megmutatta, hogy ellenzék feladatát a delegáció szászor lelkemeresítésében és gondoskodás teljesítésében, a melytől a delegációban politikai ellenzék nem is volt, a melytől az ellenzék nemcsak az elveknél nagyobbán való helyesléséből, vagy helytelenítéséből állott, mert hiszen akkor szászorok némi törések, tételek megadások történtek, a mi azóta nem állott be többé. Miért nem? Mert attól a perctől fogva, amint ellenzék tagok is belettek a delegációba, azok elvileg mintegy pártjuk nevében szólhattak fel; ez szinte felelősséget a delegáció azon feladatát, hogy egyszerűen csak a szászor számokat vizsgálva hozzon határozatokat azokról felelt. Másrészt áll a dolog, a 67-es alapon álló ellenzék nézve. Megengedi, hogy felette kívánatos, hogy egy kormányfővel 67-es alapon álló párt legyen, de ne a delegációban, hanem az országgyűlésben: aki a 67-es alapot — bár magát ez alap híveinek vallja — megtagadja, vagy aki általánosságban az egész hadügyi költségvetést el nem fogadja, arról egyáltalában nem ér meg, mert veszt részt a delegáció tárgyalásában. Ezért másképp áll a dolog pl. gróf Albertnek a tanügyre vonatkozó érdekes fejtegetései tekintetében. Itt a kivétel terepén a magyar kormány folytonos ellenzékétől óhajtja és a magyar kormány a közös kormányával való folytonos és állandó érintkezésről várja annak megjelését, hogy a reformok helyesek-e, kiegyesítőek-e avagy fokozandók volna-e. A határozati javaslatot változtatlanul elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Apponyi replikája.

Gróf Apponyi Albert a másodszori szólás jogaival élve a magyar tanácsok helyes vagy helytelen kiemelésének kérdéseire nézve két megjegyzést óhajt tenni. Az első az, hogy a miniszterelnök a szokott ügyességgel a kormány számára kedvező előfeltevényt akar biztosítani azaz, hogy szerinte a kormány tulment azon a kereten, a melyre őt ígerte kötelezte, mert — a mint mondja — a szabadelv-pártnak a programja a részben magyar tannyelvű előadást csak azon katonai intézetekre nézve helyezi kiállításba, a melyek magyar területen vannak, a nem magyar területen felállított intézetekre nézve pedig csak annyiban kötelezett, a mennyiben ezeknek szüksége elől. Csak hogy szóval a dolog nem egészen egy áll, mert a szabadelv-párt programjának erre vonatkozó pontja szerint a cél az, hogy a magyar csapatok magyar tisztekkel látassanak el. Ezen program szerint tehát szükséges, hogy a hadsereg minden ágazatára rendelkezésre álljanak olyan tanítványok, a melyekben a tantervek jelentékeny részének előadása és vizsgálata nyelve a magyar nyelv. Ha tehát a t. kormány nem tudta, vagy nem akarta elérni azt, vagy nem látta elérhetőnek annak idejét, hogy a hadsereg és a katonai szolgálat minden ágára nézve magyar területen létezenek előkészítő katonai tanintézetek, akkor nem menti tal azon amire a programot őt kötelezte, hanem ellenkezőleg kötelezettségének ezen részét csak egy sürgető tennyt nyújtott az által, hogy a nem magyar területen, hanem osztrák területen létező lovassági és tüzérségi hadapród iskolákban magyar parallel tanfolyamokat nyitott.

A másik megjegyzése az, hogy a miniszterelnök ahhoz az igen kedvező számszeroposításhoz, a melyben szembeállítja egymással a magyar és német tannyelvű tárgyakat, az által jut, hogy a chemiát és fizikát azon tantervek közé sorolja, a melyeknek magyar nyelven való előadása elsőrendű nemzeti fontossággal bír. Szóval azonban az a számszeroposítást melyet a miniszterelnök felállított és a mely annyira kedvező színben tünteti fel a magyar nyelvet és német nyelven előadott tananyagot a magyar nyelv előnyére, aláírni és magáévá tenni nem tudja.

A mi az éjszentes vadját illeti, ezzel csak magában az eljárásban rejő ellenmondásra alart rámutatni, ennek fennállítását fenlartja a miniszterelnök válasza után is.

A miniszterelnök ugyanis az a tételt állítja fel, hogy kívánatos volna, hogy közjogi kérdésekkel egyáltalában ne foglalkozzanak, és hogy közjogi kérdések körül ne folyanak a harcok. Ezt

szóls is elfogadja kívánatosnak, de ezt a mi viszonyaink között elérhetőnek nem tartja azon régi tapasztalata folytán, hogy alig jutott a nemzet a jogok bizonyos komplexumának birtokába és köls megismerésébe, mindjárt megindult azon erőlködés a jateka, a melyek a jogokat meggyírőnek, azoknak teljes életbeillesztését a gyakorlatba megakadályozni vagy lezállítani iparkodnak.

Hegedüs Sándor: Illetékes részről nem! Gróf Apponyi Albert: Minden magyar politikusknak állandóan dolga van azaz, hogy ezekkel a tényekkel szembeálljon, ezen tényekkel szemben a magyar nemzet teljeségét megvégya. A kormányok bizonyos pontig ellenállást fejtenek ki és bizonyos ponton kompromisszumra lépnek. Ezzel szemben olyanok, akik teljes jöviszeműséggel és talán még nagyobb rigorozitással a szentesített törvényeknek és a létesített kiegyezés alapnak híveit, azt találják, hogy a kormányok tulengedékenyek voltak, nem elég erélyesen érvényesítették ezen tendenciáikat szemben a nemzet jogait. Az ilyen kontroverziákat sem elnémitani, sem azokat feleslegesen nyilvánítani nem lehet. A kormányoknak saját működésük érdekében, az ország jogi állományának megvédését célzó törekvések érdekében szükségesek van itt is egy erős ellenzék, amelyre támaszkodhatnak. Itt gondolja-e a kormány, hogy az előbbi tetsző státusquoval szemben elérte volna-e a katonai kérdések terepén az eredményeket, ha nem létezett volna, még pedig a 67-es alapból kiindulva, egy állandó kritika, a mely mindig figyelmeztet arra, hogy vannak a nemzetnek jogai és jogos igényei, a melyek a 67-iki törvénynek nemcsak hogy nem ellenzéknek, hanem egyenesen abból logikailag levezethetők. Soha sem juthattunk volna oda sem, a hol most vagyunk és soha sem fogunk eljutni oda, a hova eljutni akarunk, ha éppen a közjogi terepén ebben az irányban, hogy a törvények végrehajtása precízben, pontosan eszközöltsék, azoknak egész tartalma érvényesüljön nemcsak a nemzet terhére, de a nemzet javára is, ha ebben az irányban az állandó figyelmeztetés, az állandó sarkanyú hiányzik, amely az öntudatos ellenzéknek ilyen irányú működésében benne foglaltatik.

Az, hogy vajon ezekben a vitákban annak lesz-e igazza, aki azt állítja, hogy jól van a dolog úgy, amint van, vagy annak van-e igazza, aki azt mondja: a törvények alapján nem jól van úgy, a mint van, masek kellene lenni: ezt csak esetről esetre lehetne megítélni. Hanem elutasítani annak a jogosultságát, hogy valaki a törvénynek más magyarázatot adjon, abból más igényt származtasson le, mint azt amelyet abból a gyakorlati levezetésnek a jogosultságát szöls el nem ismeri. Szöls is óhajtja, hogy közjogi kontroverziákkal hat ne leane dolgunk. De e cél elérésére csak két út vezet: az egyik az volna, hogy ne legyenek közjogi sérelmek, a másik út pedig csak az lehet, hogy a mi sérelmet, rövidséget szenvedünk, ami kifogásunk vanunk, azokat elszelvadjük, elhallgassuk. A második út követni nem leljandó. Arra az utra, hogy közjogi terepén való jogi kifogásaink megszűnjének, az vezet, ha erre figyelmeztetünk orvoslást kívánunk, még pedig nem a létező közjogi alap felforgatásával, hanem annak alapján. (Helyeslés a baloldalon.)

Okolicsanyi László rövid felszólalása után Először a vitát bezárja. Még kefeletalussy lett néhány megjegyzés az előtte szölső, majd Münich Antal előadó a hadügyi albizottság álláspontjára helyezkedve kéri a határozati javaslat elfogadását és Apponyi Albert által benyújtott pótlás mellőzését.

Az országos bizottság a határozati javaslatot változtatlanul fogadja el. Először a javaslatára a bizottság legközelebbi ülésén holnap délelőtt 11 órakor tartja, a melynek első tárgya lesz Ugron Gábornak a delegációban irrományok megőrzésére vonatkozó indítványának érdemleges tárgyalása, azután a gazdasági bizottság jelentése, végül a hadügyi albizottság jelentésének folytatásos tárgyalása. Ezzel az ülés délután négy órakor véget ért.

Budapest, február 23.

Magyar minisztertanács Bécsben. Tehát mégis megtartotta a magyar minisztertanács az osztrák császárvárosban a tanácskozását. Az utolsó percig sehogysem hitük az erről érkező híreket, mert lehetetlennek tartottuk hogy egy szuverén állam kormányza akár csak egy órára is idegen állam területére helyezze át a székhelyét. Még kormánypárti körökben sem tudták elképzelni, hogy palat és publice eselokokéjkéj íyet a magyar kormány, sőt hirdesse is, holott, ha már meg kellett történnie ennek a tanácskozásnak, történhetett volna anélkül, hogy kiszögezzék a plakátját a világ elé. Ma délelőtt híre is jött annak, hogy a minisztertanács elmarad, amit mindenki természetesen is talált, már csak arra való tekintettel is, hogy ez a külföldi szemében a magyar minisztertanácsot egyszerűen a tartományi kormány színvonalára sülvesztené alá. Nyilván latolgatták is ezt — megbízható helyről hallottuk, de végre is arra a meggyőződésre jutottak, hogy az ilyen bagatell kérdéssel nem kell törődni s megtartották a minisztertanácsot, a melyről az alábbi felhatalos bécsi jelentés számol be:

Ma délután az itt időző magyar miniszterek részvételével minisztertanács volt a melyen az országgyűlésnek legközelebb előterjesztendő törvényjavaslatokat illetőleg tanácskoztak. A minisztertanács egy óráig tartott és holnap folytatódik.

Berzeviczy a királlyal. Bécsből táviratozták: Ő felsége ma délelőtt Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert hosszabb magánkihallgatásn fogadta. A miniszter tárczája ügyeiről tett jelentést.

Belpés a függetlenségi pártba. Gróf Benyovszky Rezső a közéleti kerület most megválasztott képviselője ma levélben tudatta Kossuth Ferenczettel a függetlenségi párt elnökével, hogy belpés a párt kötelezése.

A pártkörökből. Az iltthon maradt disszidensek felháborodását a mai miniszterelnöki beszéd éppen nem szállította alább. Gróf Apponyi Albert híveit az kívánják — legalább az közöttük, a ki kívánja — hogy a Ház összes ellenzéki tagjai, a pártönkivül bevándorlás közös értekezleten beszéljék meg, miképp védekezzenek a miniszterelnöknek a házzabályokat módosító tervei ellen — A néppárt tagjai meglepődéssel

fogadták Rakovszky fölszólalását s helyeslik, hogy Tiszát nyilatkozat-tételeire kényszerítette.

Khuen Tamasvárot. Egy temesvári német kormánypárti újság szerint Khuen március hónap lemege Temesvárra, hogy választóval érintkezésbe lépjen. Ebből az alkalomból kormánypárti oldalról azt vitatják, hogy Khuenre nem alkalmaszható az 1901. XXIV. t. c. 23. szakasza, a mely szerint miniszterré való kinevezetésén esetén a képviselőnek új választás alá kell magát vetnie, mert megválasztásakor miniszterelnök volt. Mondanunk sem kell, hogy ez a gyatra okoskodás szóra sem érdemes. Hogy mi volt, mikor megválasztották, az teljesen mindegy. A törvénynek talán még sem lehet alkudozni.

Japán első veresége.

— Az oroszok panaszkoznak. —

Az események a kulisszák mögöl ma ismét az előtérbe kerülnek. Egyelőre csak ellenőrizhetlen hírek adnak róluk számot. Ezek szerint: a japán hajóraj szombaton éjjel újra megtámadta Port-Arturt s mintegy késo éjjel érkezett orosz forrásból származó távirat jelenti, nemcsak hogy visszaverték őket, de hat hajójuk elsüllyedt.

Kóréában legközelebbi ütköztek vannak: a szibériai vasut s ezzel Oroszország sikere a háborúban katasztrófa előtt áll; Lamsdorff és Alexejev kegyesztettek lettek.

Eseménynek éppen elég ennyi egy napra. Ha most még ideírjuk, hogy Oroszország körjegyzték a hatalmakhoz, a melyről már adunk hírt, közrekerült s szinte kiláttat belőle a tehetetlen düh, a mely panaszkodni megy, hű krónikáját ádta a napnak. Az orosz jegyzék különben a nemzetközi jog súlyos megsértése miatt emel óvást az összes hatalmaknál, s reméli, hogy azok Oroszország álláspontjára fognak helyezkedni.

A jegyzék ezután pontonként sorolja fel a sérelmeit, a melyek jobbra az orosz diplomácia ügyefogyottságának szegénységét bizonyítványok. Hogy mi lesz a hatása, eddig még nem tudni. De eszelg ez is kiindulója lehet — miután az orosz valószálgal követelő hangon szólítják fel a hatalmakat az álláspontjuk elfogadására — nevezetesen nemzetközi differenciálnak.

Különb az orosz fohadizállásnak Karbumba tétele me lehangsúlyozott okozott Oroszországban, a hol ebben hátrálást látnak. Pedig stratégiai szempontból ezáltal okosan cselekedtek, mert ezzel megrövidítették a délkelet felé irányuló védelmi vonalat. Az bizonyos, hogy Port-Arturt, melyet különben is jóformán blokkoltak a japánok s a szárazföldön nemsokára szintén körülzárnak, teljesen a sorsára bízták. Most Alexejev — a kinek a bukását igen közelinek mondják — azon igyekszik, hogy Kuropatkin tábornokkal, a szárazföldi haderő főparancsnokával egyetértően, fedezze az orosz haderő felvonulását s gondoskodjék az Oroszországgal való összeköttetés fenntartásáról. Erre pedig Karbin, a szibériai vasutnak Vladivosztk és Port-Artur felé való göczpontja igen alkalmas hely.

A háborus felek erejéről egy a hitelesség minden jelet magán viselő távirat a következő adatokat jelenti:

	japánok	orosok
zászlóaljak	156	147
lovasszázadok	59	75
tüzér-ütegek	117	33
gyegek	156,000	147,000
kardok	8,850	11,250
ágyuk	702	256
	165,884	168,761

A japán haderő eszerint eddig szárazföldön is tulsulyban van. S ha a szibériai vasut elpusztításának vagy lényeges megrongálásának a terve a japánoknak sikerül, ez valószálgal helyrehozhatlan szerencsétlenség az oroszoknak, amelyeknek mostani ereje addig, míg az új katonaszállítvány a szibériai vasut helyett más uton érkeznek Japánba, végleg megsemmisülhet.

A háborúról ma az alábbi táviratokat kaptuk:

Oroszország vádjai.

Pétervár, febr. 24.

Gróf Lamsdorff külügyminiszter Oroszország diplomáciai képviselőjéhez a következő körjegyzték intézte:

Az Oroszország és Japán közötti fönnálló viszony megszakításának pillanata óta a tókiói kabinet a civizillált államok között fönnállani szokott viszony szokásos szabályait nyilvánvaló módon sérti. A czári

kormány a nélkül, hogy e szabályoknak japán részről történt megsértésének részleteibe bocsátkoznék, szukségesnek tartja a komoly figyelmet a japán kormánynek Kóréában elkövetett erőszakosságaira felhívni.

Az összes hatalmak elismerték Kóréának, mint teljesen önálló birodalomnak önállóságát és integritását. E fölvelek érintetlenségét a simonoseki szerződés első pontja és az Anglia és Japán között 1902. január 17-én külön e célra kötött szerződés biztosította. Ez alapvető kifejezést nyert 1902. március 16-án a francia-orosz deklarációval is. A Japánország és Oroszország közötti lehetséges konfliktus veszedelmét előrelátva, a koreai császár 1904. január első napjaiban az összes hatalmakhoz körjegyzték intézett, a melyben amaz elhatározásának adott kifejezést, hogy a tegszigorúbb semlegesítést meg fogja írni. Ezt a hatalmak jóakarattal fogadták és helyeselték, köztük Oroszország is. Az angol kormány, amely Japánországgal együtt 1902. január 17-én aláírta a fentnevezett szerződést, a koreai orosz követ közlése szerint megbizta szjüli képviselőjét, hogy mondjon köszönetet a koreai császárnak a londoni kabinet nevében hivatalos jegyzék útján deklarációjáért, amelyel Kórea részéről először biztosított a semlegesség megőrzése az esetre, ha szakadás történne Japán és Oroszország között. A japán kormány, a mint az pontosan konstátált tények alapján bebizonyult, a tények, valamint az összes szerződések és kötelezések ellenére a nemzetközi jog alapelveivel ellenkezésben:

1. Az Oroszországgal való háboru megkezdése előtt az önálló Kórea birodalomban partra szállította csapatait, amely állam pedig kijelentette a semlegesség fönn tartását.

2. Hajóhadának egy részével február 8-án, azaz három nappal a hadüzenet előtt hirtelen megtámadott két orosz hadihajót, amelyek a csemulpoi semleges kikötőben voltak és amelyek parancsnokainak nem volt tudomásuk arról, hogy a Japánországgal való diplomáciai kapcsol megszakadt, mert a japánok rosszhiszeműleg megszűntették az orosz táviratoknak a dán kábelben való közvetítését és a koreai kormány táviróvezetékét megrongálták. Az említett orosz hajók ellen intézett főhaborító támadás részletei a szjüli orosz követ kikötött hivatalos táviratában foglaltatnak.

3. A nemzetközi jog fönnálló szabályainak megsértésével a hadműveletek megkezdése előtt hadi zsákmányképpen elfogattak orosz kereskedelmi hajókat, amelyek semleges koreai kikötőben voltak.

4. A koreai császárnak a szjüli japán követ útján kijelentették, hogy Kóreat ezentul japán igazgatása alatt állónak tekintik és arra figyelmeztették, hogy engedetlenség esetén japán csapatok szállják meg a palotát.

5. A francia nyakövet közbenjárásával fölszólították a koreai császárnál lévő orosz képviselőt, hogy a követség és konzuli személyzettel hagyja el az országot.

A czári kormány meg lévén győződve, hogy a fölsorolt tények szokásos nemzetközi jog főhaborító megsértését jelentik, köteletségének tartja Japánország eljárása ellen az összes hatalmaknál óvat tenni ama biztos reményben, hogy mindazok a hatalmak, a melyek előtt értékel bírnak a viszonyait biztosító alapelvek, Oroszország álláspontjára fognak helyezkedni. Egyidejűleg szukségesnek tartja a czári kormány arra figyelmeztetni, hogy annak következtében, hogy a japánok a hatalmat Kóréában törvénytelenül ragadták magukhoz, a koreai kormánytól kibocsátott rendeletek és annak nyilatkozatai érvényteleneknek jelenthetők ki.

Ujabb ütközlet Port-Arturban.

London, febr. 24.

A Daily Express értesülése szerint Tokióban ez a hír van elterjedve, hogy a japán hajóraj Togo parancsnoksága alatt szombaton éjjel újra megtámadta Port-Arturt, de ezt a hírt még nem erősítették meg. Port-Arturból távirják a New-York Heraldnak, hogy a hadikeszülődések láza-

san folyó álló vonat tonával. A gyon fogorfordalnak halandóság

(Az orlentese) kelettel: ellen inté szaverték japán ország nevü ordelmet a vetkezik.

A háború távirat me mult éjjel mudás n sulyed.

A jap hogy szerrel vigyene gőzösök hajóraj pedonas süket ki titott.

Este 11 gyökösök japán tárt it még erősített

Péter Herald rásból Lamsd ezeltől lebb be lesz, a eínkögy gernagy Makara

A ut nyugtala gek száz dig ninc nap ha harczér

A Tu a melyt folyt har rongálták. Tanácsa „Nakata” üzenhat. Aszaban öbölben is. Akko árboez f dörgést egy nti kádónak körében sölomh hajóna

EL

Lovas

Kint lovas dzuuo tonállo osztály jak, b lakul, élélme helyt dzuuo eszthal hoz

A D hol, b zelebb bázusa

A z zelebb vanc megte nak s jából

A D hol, b zelebb bázusa

A z zelebb vanc megte nak s jából

A D hol, b zelebb bázusa

A z zelebb vanc megte nak s jából

szabályoznak, meg-
eznek, figyel-
Cseré-
gaira

szabályoznak. Tíz percenkint 12 kocsi-
álló vonatok érkeznek, vaagonként 80 ka-
tonával. Az egészségügyi intézkedések na-
gyon fogyatosok és a csapatokban sürin-
fordulnak elő megbetegedések. A katonaság
halandósága egyre nagyobb.

Japán első fiaszkója.

Pétervári, febr. 24.
(Az orosz távirati ügynökség je-
lentése) Port-Arturból jelentik mai
keletről: A japán flottának Port-Artur
ellen intézett újabb támadását vis-
szavarték. Négy japán vérteshajó és két
japán szállítóhajó elsüllyedt. A Retvizán
nevű orosz vérteshajó nagy győze-
delmet aratott. Hivatalos jelentés kö-
vetkezik.

Páris, febr. 24.

A külügyminiszteriumhoz érkezett esifüi
távirat megerősíti, hogy a japán hajóraj
mult éjjel megtámadta Port-Artur és a tá-
madás nem sikerült. Négy japán hajó el-
süllyedt.

Pétervári, febr. 24.

A japánok tegnap kísérletet tettek,
hogy négy gyújtó és robbantó-
szerszeggel megrakott hajót Port-Arturba
vigyenek. Ez a kísérlet az orosz flotta
éberségén hajótörést szenvedett. A
gőzösök közül kettő elsüllyedt, kettő
hajótörést szenvedett. Két japán tor-
pedónaszád, melyek ezeket a gőzős-
süket kísértek, az orosz flotta elpusztí-
totta.

Pétervári, febr. 24.

Este 9 óra 20 perc. Az orosz távirati
ügynökség jelentése: A Port-Artur elleni
japán támadás visszaveréséről este 9 óráig
itt még nem adtak hírül hivatalos meg-
erősítést.

Lamsdorff bukása.

Páris, febr. 24.
Pétervárról jelentik a Newyork
Herold-nak: Teljesen megbízható for-
rásból arról értesültek, hogy gróf
Lamsdorff, a ki már hat hónapjal
ezelőtt belefáradt hivatalába, legköze-
lebb beadja lemondását. Utódja Witte
lesz, a ki a czár egyuttal miniszter-
elnökké fog kinevezni. Alexejev ten-
generagy is lemond állásáról s helyét
Makarov tengernagy fogja betölteni.

Az uton levő hadserekről nagyon
nyugtalanító hírek érkeznek. A bete-
gek száma óriás nagy, orvosok pe-
dig nincsenek elegendő számmal. Teg-
nap hatvan zsidó orvos utazott a
harctérre.

Elsüllyedt japán hadihajó.

Pétervári, febr. 24.
A „Tukatsiho” nevű japán cirkálóhajót,
a mely résztvevő a csemulpoi kikötőben le-
folyt harcban, az orosz hajók annyira meg-
rongálták, hogy még az este elsüllyedt. A
„Tukatsiho” testvérhajója volt a 4000 tonnás
„Naniwa”-nak és ezzel a cirkálóhajó együtt
tizenhat év óta legdisztesebb hajó volt Kelet-
Ázsiában. Részt vett a „Tukatsiho” a Jalu-
öbölben 1894-ben vívott tengeri ütközésben is.
Akkoriban egy selyem szállott az egyik
árboc hegyére és ott elkábult az ágyúk
dörgésétől és füstjétől, könnyűszerrel elfogta
egy matroz, a hajó kapitánya pedig a mi-
kádónak ajándékozta. Az eset a legénység
közében viharos felkesztést keltett, mert a
selyomnak, a harczimadárnak megjelenése a
hajón a győzelmet jelentette.

Lovas banditák Mandzsorszámban.

Sangháj, febr. 24.
Kínai hivatalnokok jelentik, hogy
lovas banditák törtek be Man-
dszorszámba. Ezek a banditák ka-
tonailag vannak szervezve és hat had-
osztályba vannak beosztva; az a céljuk,
hogy a vasúti és táviróvonalak-
lakat megrongálják s az orosz
élelmiszer hadosztályokat elfoglalják. Mi-
helyt a japán hadsereg bevonul Man-
dszorszámba, a banditák azonnal
csatlakozni fognak a japán csapatok-
hoz

Niucsvangot bombázzák.

London, febr. 24.
A Daily Mail-nek táviratozzák Niucsvang-
ból, hogy ott nagy az aggodalom. A legkö-
zelebbi napokban várják a város bom-
bázását.
A japáni flotta összpontosul a város kö-
zelében és az orosz csapatok is Niuc-
svang felé készülnek. A külföldi konzulok
tanácskozást tartottak s elhatározták, hogy
nyugalomba vonulnak püspök érdemeit jegyző-
könyvileg örökítsék meg.
Gróf Toleky egyházmegyei főgondnok a püs-
pök-választás eredményéről tett jelentést indítvá-
nyozta, hogy a püspökhöz Bakusy Sándorhoz
intezzen az egyházmegye üdvözítő feliratot.
Az egyházmegyei közgyűlés nagy az eszeres,
mint a főgondnok indítványát egyhangulag elfo-
gadta.
Bánkó István egyházmegyei tanácsbíró, mint
előadó ismereti a budapesti ref. egyház ügy-
szervezésére vonatkozó tervezetet és azt sok
tekinetből kifogásolja. Adatokkal igazolja, hogy a
budapesti ref. egyház tagjainak csak negyven

Ütközet előtt.

London, febr. 24.
Pingjangban óriás pánik van. Február
20-ikán néhány száz kozák előrenyomult
egész Konjuig, mely a Jalu folyótól negy-
venöt kilométernyire van délre. Ugyanezen
a napon három ez kozák bevonult Kazánba

amely csak hatvanöt kilométernyire van
Pingjangtól. Szóvalban azt hiszik, hogy a
legközelebbi napokban döntő ütközet lesz
kórai területen, bár a nagy hó minden
eddiggi dispoziációt halomra döntött.

London, febr. 24.

A Standard-nak jelentik, hogy a Jalu
északi partján három ez orosz áll. Ugyan-
ennek a lapnak azt jelentik, hogy Karbin és
Vladivosztk között a vasut az összes hi-
dakkal együtt hetven mérföld hosszúságban
megvan rongálva.

Berlin, febr. 24.

A Berliner Tageblatt szent-pétervári leve-
lője jelenti, hogy Karpatkin csak a jövő hé-
ten utazik el a háború színhelyére.

London, febr. 24.

A harcstérrel semmiféle újabb megbízható
hír nem érkezett. Megerősítik, hogy a vasut
Karbin és Vladivosztk közt 50 mérföldnyi
távolságban, több hidat is beleértve, el van
pusztítva. Mandzsuriában a kínaiak a rek-
viráló oroszok dolgát nagyon megnehezítik.
Alexejev tudtára adta a kínai kormányzó-
nak, hogy minden kínait, ki a rekvirálásnál
ellenállást fejt, statáriális uton fognak meg-
büntetni.

Páris, febr. 24.

A Havas-ügynökség jelenti Sanghájól,
Korea hírek szerint mintegy 30000 főnyi
japán hadtest szállt partra Csemulponál.
Ez a sereg Szajul és Pingjang között fejt-
dik és először már kezd előre nyomulni.
A kezdő töredék következőben a koreai
utak igen rossz állapotban vannak, miert is
az élelmiszer és lőszerszállítás nehézségbe
ütközik.

Pétervári, febr. 24.

Az utonnan szervezett szibiériai hadtest
vezető tábornokává Szarubajev tábornokot
neveztek ki.

A sahanghaji kikötőkben.

Sangháj, febr. 24.
Mandzsúr orosz ügyün-
d még mindig a sahanghaji kikötőkben van. A japánok azzal
fenyegetőznek, hogy ha Kína nem marad
meg semlegességénél, erőszakot fognak
alkalmazni. Az Akizuma japán cirkáló-
hajó a kikötő előtt folytonosan teljes gözzel
jár.

Sangháj, febr. 24.

Holnapra várják két kínai cirkálóhajónak a
Jangce folyóval való ideérkezését. Ezek a cirk-
álóhajók azt a kérdést fogják megoldani, amely
szálat keletkezett, hogy a Mandzsúr nevű orosz
hadihajó megtámadta a sahanghaji parancsot, a
szentes kikötőt elhagyja.

Franciaországban.

Páris, febr. 24.
Kamarai körökben híre jár, hogy a kormány
parlamenton tíz millió frankos hitelt kér, hogy
Szauzonnak, mint a keletázsiai francia hadihajó
bázisának védő állapotát tökéletesebbé tehessek.

A Vörös Kereszt.

Róma, febr. 24.
Alice bourboni hercegnő Schönburg-Wal-
denburg herceg neje a Giornale D' Italia
egy munkatársa előtt kijelentette, hogy mint
az orosz vörös-kereszt tagja, a harctérre
megy.
Bóhrinszki grófné tizenegy apácával Bajkál-
tóhoz megy, a hol élelmiszer állandóságot fog föl-
állítani a katonák számára, a kiknek a Bajkál-
tó jelen végig kell menniük. Egész Oroszországból
érkeznek adományok a flotta nagybőjtársára,
egyéb háborús célokra. Az asszonyok által ve-
zetett jótékony intézetek lázas tevékenységét fej-
nek ki és felhívják a közönséget készletével fog-
lalakozni. A Vöröskereszt helyiségeiben is éjel-
nappal dolgoznak. A czárné a teli palotában
megszemléli a beérkező adományokat.

Bern, febr. 24.

A pétervári Vörös Kereszt-egyesület vagyo-
na — mint a gendi lapok jelentik — 12 és fél mil-
ió rubelt tesz ki, amely 636 költőzetet közt van
felosztva. Az egyesületnek 2500 ápolónője és
gazdag egészségügyi személyzete van. A japáni
Vörös Keresztnek 800.000 tagja van s évi jöve-
delme 42 millió frank

Az új egyházszervezet.

— A budapesti reformátusok ügye. —
A pesti ev. ref. egyházmegyének ma dél-
előtt 11 órakor rendkívüli közgyűlése volt a
Lónyay-utcai ev. ref. főgimnázium díszter-
mében. Ennek a rendkívüli közgyűlésnek
legfőbb tárgya volt az a tervezet, mi a
budapesti ref. egyházmegye presbiteriuma
terjesztett fel abból a czélebből, hogy annak
alapján a budapesti ref. egyház új szerve-
zetet nyerhessen.
A közgyűlés lefolyásáról tudósítunk a kö-
vetkezőket jelenti:
A közgyűlést reggel 11 órakor Madi Lajos es-
peres nyitotta meg. Megnyitó beszédében megem-
lekedett Szász Károly püspök lemondásáról s mi-
után nagy melegséggel szót a püspök lelké-
si tevékenységéről, indítványozta, hogy a
nyugalomba vonult püspök érdemeit jegyző-
könyvileg örökítsék meg.
Gróf Toleky egyházmegyei főgondnok a püs-
pök-választás eredményéről tett jelentést indítvá-
nyozta, hogy a püspökhöz Bakusy Sándorhoz
intezzen az egyházmegye üdvözítő feliratot.
Az egyházmegyei közgyűlés nagy az eszeres,
mint a főgondnok indítványát egyhangulag elfo-
gadta.
Bánkó István egyházmegyei tanácsbíró, mint
előadó ismereti a budapesti ref. egyház ügy-
szervezésére vonatkozó tervezetet és azt sok
tekinetből kifogásolja. Adatokkal igazolja, hogy a
budapesti ref. egyház tagjainak csak negyven

százaléka fizet egyházi adót, hatvan százalék pe-
dig semmivel sem járul az egyház terhének bor-
dozására. Ezen a bajon az új szervezet semmit
sem segít, mert ragaszkodók ahhoz,
hogy a főváros területén lakó reform-
átusok egy egyházközséget alkossanak.
Eppen ezért csak új lelkészeket akar szervezni
presbiteriumok nélkül, mikét ugynevezett helyi bi-
zottságokkal akar helyettesíteni. Az ilyen helyi
bizottságok pedig nem alkalmasak az egyház és
egyházi élet fejlesztésére. De különben is az egy-
házi törvények ilyen lelkészeket és helyi bi-
zottságokat nem ismernek. Elkéltve azonban
most ettől, örömmel jelenti — hogy a budapesti
ref. egyház végre arra az útra lépelt, melyen
tovább haladva remélhető, hogy ügyeit idővel ren-
dezheti. Ebből a czélebből és ebben a reményben
a tervezetnek az egyház egységére vonatkozó in-
tézkedéseit elfogadhatónak tartja, de határozottan
megvárja a budapesti ref. egyházról, hogy Zuglói
és Kőbányát még a nyár folyamán alatt anyá-
sítsa. Kifogása van az ellen is, hogy a tervezet
nincs semmi tekintettel a parochiális jogra és az
egyház tagjainak szabadságát ad arra, hogy annak
a lelkészek a szolgálatát díjlenek, amelyek
nekik telnek. Ez a lelkész legnagyobb kellemet-
lenségére és zavarokra vezet. Részletesen is-
mereti ezután a tervezetnek ama pontjait, mely-
ek ellenkezésben állnak az egyházi törvé-
nyekkel. A budapesti ref. egyház néhez helyzetét
azonban belátja és tekintettel kivételével helye-
tére a szabályozat elfogadásra ajánlja azzal a
kifogással, hogy mint jelző Zuglói és Kőbánya
anyasítását a parochiális jog pedig a szótában
levő s törvény által körül írt intézkedésekkel bi-
ztosítottassék.

Sziaszty Aladár a budapesti ref. egyház al-
gondnoka vélemények a tervezet s hivatalos
arra, hogy a budapesti ref. egyház adófizetős tag-
jairól azok kimentését a népszámlálás adatai alap-
ján csak későbbi népszámlálás alapján. Ez az oka
annak, hogy a kimentésben sok olyan egyház-
tag van eddigesen bevezetve, akik semmi egyhá-
zi adót nem fizettek. De remélni lehet, hogy e
tekinetben is javul a helyzet.

Sztye Párkás teológiai tanár Papp Károly lel-
kész, dr. Kiss Károly ügyész felszólalása után
az elnök először a zuglói és kőbányai gyüleke-
zetre vonatkozó előadói indítványt, illetőleg az
erre vonatkozó presbiteri javaslatot becsatlóta
szavazás alá.

A tervezet mellett, nevezetesen, hogy Zuglói és
Kőbánya továbbra is segédlelkészség maradjon
üzemgy képviselő szavazott, míg ellene és így
az előadói javaslat mellett 26. A közgyűlés e-
szert elrendelte, hogy a zuglói és kőbányai gyü-
lekezetei mind rövidbe idő alatt anyasítsák
A tervezet többi pontját két szavazattöbbséggel
lényegtelenebb módosításokkal fogadta el a köz-
gyűlés.

Ezután helybenhagyták a lelkései díjleveleket
és több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a
közgyűlés délután egy órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

A güla és a gépkocsi
Memphis mellett a sívó homokban ál-
lanak a gülak, mint megannyi óriás fel-
hőtöl, amelyek a modern embert meg-
állítják utjában és a mult időkre emlékeztet-
nek. Evezrednek rohannak el fölöttük. Or-
szágok, népfajok megváltoznak, régiék
elenyésznek és újak születnek. Háborúk
zajlanak le, civilizációk fejlődnek és
pusztulnak, városok épülnek és semmivé-
nek meg kőrosköl. Mindehöz mi sem
érinti a piramisok. Mozdulatlanul, változat-
lanul figyel a földgölgő öregedését. Csak
a homokréteg vastagság kövültötte. egy-
egy hüvelyknyit minden ezredében.

A modern ember bizonyos áhítattal
eltelve közelodik a piramisok felé. Azért
vándorol hozzájuk a földgölgő minden
részéről, hogy az ő kultúrájának és örök-
kévaló emlékeiknek megilletődjék. Láttukra
az ember lelke a képzelet szárnyain vis-
zarópul a mult időkre és eszméiben,
alázatossággal érez. Mint ahogyan az em-
ber nagyszülőinek sírjához zarándokol, úgy
megy a mostani művelődés nagyszülőjének,
egyiptomi művelődésnek hatalmas maradvá-
nyaihoz. Levél kalappal állik közelodni
hozzájuk. Eppen azért a környéket, mely
a gülak utajja, a hegyeket érintetlenül
örizte meg a modern civilizációnak a
gülakhoz képest szörnyen ephemer újítá-
saitól. Vasut nem robotg arra. Gyárké-
mények füstje nem homályosítja el a mély-
egesen kék égboltot. Az illuziók
gyarapítására tevéhatlan, öszvéren, talyi-
gán történik az utazás a piramisok ala.

Ahan a lírben, mely ma érkezik
Egyiptomból, minden csak a piramisok sért-
ett szelleme szólalna meg. Egy uri társa-
ság gépkocsin tett kirándulást a gülak
tövébe. A legdivatosabb modern szerzs-
mot közelítettek az öskor legbatalmasabb
ereklényéhez. De a gépkocsi boszút állt a
piramis. Nem engedte, hogy közel jöj-
jön. Széttört a kocsi s a benne
ülők halálos sérülésekkel zuhantak
a homokba. Ibrahim, a szultán testvére,
veszedelmesen megsebesült. Egy konzul
felesége s egy másik hölgy széttörtöt kö-
ponnyával terült el. A gépkész könnyben
sérült meg, az arab kalauz szörnyet
halt.

Véletlenül az egész, de a gülak ti-
tokzatos talaján, mely az emberiség egyik
legnagyszerűbb temetője, hajlandó az em-
ber felsőbb hatalmak boszuló kezének tu-
lajdonítani az esetet.

Lion.
— Személyi hírek. Ferdinánd Károly főher-
cege, aki néhány nap óta Albrecht württembergi
herceg vendége Stuttgartból ma éjjel Párisba
utazott. A főherceg gróf Rotterdam álnév alatt
utazik. — Avarna herceg, az új bécsi olasz nagy-
követ ma reggel állomáshelyére érkezett. — Gróf
Pejacsevics horvát bán ma Bécsbe érkezett.

— A Hofburg vendége. Oszkár svéd kí-
rály ma délután háromnegyed háromkor
Bécsbe érkezett, a hol ő felsége ünnepiesen
fogadta.

A pályaudvaron — mondja tudósítónk telefonon
— fél háromkor jelent meg Ferenc József király
s vendégeit, a kivel a vonat Prága felől berobo-
got, főhercegek, a katonai és polgári méltóságok

viselői, a német nagykövét és a svéd követség
tagjai üdvözölték. A katonasága a svéd bimuszt
járta. A két uralkodó rendkívül szívesen
üdvözölték egymást. A Burghban a svéd királyt
a külügyminiszter és a legfelsőbb hatóságok fogad-
ták. Délután 5 órakor családi dimer volt, amelyen
a két uralkodón kívül több főherceg és főher-
cegné is résztvett.

Este nyolc órakor az udvari operában theate-
paré volt. A fényesen kivilágított teremben elő-
kelő társaság gyűlt egybe. Fél nyolc óra felé a
nagy díszpályában megjelent Oszkár király ki-
rályné oldalán és az udvar összes tagjai. Abban
a pillanában, midőn az udvar meglelt a kö-
zép-pályában, a közönség felállott és megvárta,
míg a fejedelmi személyek helyet foglaltak. A
svéd király osztrák magyar gyalogezredének ez-
redesi egyenruháját, királyunk az osztrák magyar
ábronygi egyenruhát viselte. Oszkár király ő
felségétől jobbra állt, mellette jobbról Mária
Jozsefa főhercegné és Ferenc Ferdinánd fő-
herceg, királyunktól balra Mária Annunciatia
főhercegné és Lipót Saluator főherceg foglaltak
helyet. Jelen voltak többek közt gróf Goltshorszki
külügyminiszter, Körber miniszterelnök, Pitreich
és Burian közös miniszterek, a magyar miniszter-
ek, gróf Tisza miniszterelnök kivételével, aki a
családjában előfordult gyzásest miatt távolma-
rad, továbbá az osztrák kormány tagjai, a ható-
ságok fejei, a főnemesség tagjai, mindkét dele-
gáció számos tagja, a tábornoki kar és a diplo-
máciai karnak majdnem összes tagjai. A két fő-
hercegi páholyban az uralkodóház több tagja-
mások páholyban a kíséretet és a díszszolgá-
tot tévő urak foglaltak helyet. Elcadtak Tell Vil-
mos első felvonását, Rienzse harmadik felvonását
és Excezlör balett első felvonását. A balett
előtti szünetben az udvar visszavonult a tized
szalonba, ahol megtörtént. Az előadás után a két
felség az utczán egybegyűlt közönség éljenése
mellett visszatért a Hofburgba.

— Kinevezés. A hivatalos lap mai száma
közli, hogy a király Wahner Adáir központi
szolgálatra beosztott bányakapitányt VI. fize-
tési osztály bányakapitányává nevezte ki.

— Affér a delegációban. Bécsből tá-
viratozzák: Wassilich osztrák képviselő ma
két megbízottal küldött gróf Esterházy Já-
noshoz tegnap délután 6 óra telt meg-
jegyzései miatt a melyekben többek közt
azt mondta, hogy a néptörzsek felizgatása
hazadarús, mely közelet érdemel. Megbizot-
ta: Wukovics osztrák képviselő és Fournier
ezredes voltak. Esterházy gróf megbízottai-
két pedig gróf Wass Imre és Bolgár Fer-
encz szerepeltek. Az ügyet békésen intéz-
ték el.

— Téli végén. Napokig tartott kisebb-
nagyobb esőzések után ma ismét alázott a le-
vegő hőmérséklete és téli apó megint megmutatta
a foga fehérét. Hideg szél súvított végig a fővá-
rosban, amely a járást-keletét türelmetlenül tette.
A délután folyamán apró hópelylek hullottak
alá, amelyek a szelvezésben kavarogtak s a járó-
kelők arcába verődtek, de nyomon nem igen
hagytak. A ki azonban a tél újabbredésétől fél-
szott a meteorológusok megnyugtalták. Az ősz-
tes időjárás azt jövendölök, hogy ez a
zimankos idő nem tartós, hanem hamar-
rosan el fog múlni. Olyhá tekinthető a mai hideg
zivatart is, mintha a tél utolsó erejét is össze-
szedné, hogy még egyszer megviselkedjék a kö-
zeledő tavaszszal. Utolsó föllöbbenése az a télnek
s nemcsak a verőfényes, langyos napok közönte-
nek be virággallattal, rügyakadással, a mire a
boszu téli által elgyötört emberiség oly nagyon
áhiatok. Vidékről már jelentékenyebb téli viha-
rokról jön híradás. Beszterce-Naszód vármegyében
vadáság hóvihar volt, mely sok kárt tett és a
közlekedést is megzavarta.

— A vasutasok mozgalmához. A magyar
államvasutak tisztviselői és altisztai karából
alakult négytíztagú küldöttség ma felkereste
Ludvig Gyulát az államvasutak elnökhivag-
zatját és annak igazgatóval, hogy ő a
teljes törvényességhez kívánunk ragaszkodni,
bejelenteték, hogy vasárnap délután 3 óra-
kor gyűlést tartanak a Tattersállban ha ez
ellen a M. A. V. igazgatóságának nincs kifogás.
Ludvig Gyula a M. A. V. igazgató-
ságának elnöke kijelentette, hogy ő a gyű-
lékezési szabadságot a maga részéről res-
pektálja és minden erejével azon van, hogy a
vasutasok helyzete javuljon és ennél fogva
semmi kifogása nincs az ellen, hogy a M.
A. V. alkalmazottai újabb összejövetelt tart-
sának. Helyfőrn vasárnap délután 3 órakor
megfoglalk tartani a vasutasok gyűléseit.

— A pápa örökösét. Egy Reina Guiseppina
nevű miánói asszony — mint Rómából jelen-
ty — végredeleiben vidéki birtokát a pápára
hagyta. A birtok értéke körülbelül kétszázötven-
ezer líra.

— A rák gyógyítható? Szóltuk már arról
a munkiról, a melyet Doyen párisi sebész
terjesztett a francia akadémia elé és a
melyben jelentést tesz a rák gyógyítására
vonatkozó kísérleteiről. A munkálzatban a
professor kifejti, hogy 1901. január óta tesz
kísérletet a ráknak oltóanyaggyal és toxinnal
való kezelésével. A siker a kezelés alá vetett
beteg fejlettségétől és természetétől függ.
Százhuszonkét ilyen módon kezelt rák-est
közül huszonegytel teljes gyógyulást értek
el, a melyeknél nyoma sincs a neoplasztikus
szövetnek. Negyvenhat beteg még meggye-
lés alatt áll s állapotuk javulása megál-
lítható; közülök tízenyolc minden va-
losztárság szerint meggyógyul. Végül
vett ötvennyolc olyan eset, a melynél
semmiféle kedvező eredményt nem le-
hetett elérni. Doyen arra a következtet-
ésre jutott, hogy a mikrobáknak a toxinja
a ráknál hasonló reakciót idéz elő, mint
Koch tanár nyirokja a tuberkulózisra s
hozzáfűzte ehhez, hogy lehetetlen ebben az
egy jelentésben összes tapasztalatait teljes
részletekkel előadni. Az újabb meg-
figyelés alá kerülő betegségek esetek a nyert
tapasztalatokat gazdagítani fogják. Ekkor
azután az összes kezelt esetekről szóló is-
mertetést fényképfelvételekkel, histologiai és

bakteriologiai szakvéleménnyel együtt nyil-
vánosságra fogja hozni.
— Meglátjuk majd abból, — ugymond
Doyen — hogy a rák megszünt gyógyítható-
talan betegséggé lenni és hogy a betegség
kezdetelezes stádiumában meg lehet akadá-
lyozni a rák további fejlődését, sőt lehetse-
ges az is, hogy a seb minden operatív be-
avatkozás nélkül begyógyuljon.

— A rangosztály. A vármegyei aljegyzők
holnap csütörtökön a vármegyei tisztviselők
Országos Egyesületi központi irodájában ér-
tekezletre gyűlnek össze, hogy állást foglal-
janak a fizetésrendezésről kiszivárgott hírek
szerint kiűszöbön álló rangosztályozásuk
ellen.

A helyügyminiszteriumban ugyanis, amint bírdk,
a vármegyei aljegyzőket a X. fizetési osztályba
szándékozzák beosztani, holott a vármegyei al-
jegyzők teljes joggal azt kívánják, hogy ha már
rendezik a fizetésüket, osszák be őket oda, ahová
állásuk jelentőségénél a kvalifikációjuknál fogva
valóban tartoznak. A vármegyei aljegyzők éppen
csak a szerencsétlen aljegyzői cím tekintet-
ében azonosak a bírósági aljegyzőkkel, de míg
az utóbbiaknak állása csak átmeneti, amennyiben
3—4 év alatt albró lesz belőlük, addig a vá-
rmegyei aljegyzők 15—20 évig is maradnak meg
állásukban, amelyet különböző is rendezési eset
4—5 évi közigazgatási szolgálat után nyelnek el.
A vármegyei aljegyzők ennélfogva most első sor-
ban odatörösznek, hogy az aljegyzői címet val-
lósítsák meg más megfelelőbb címre és ezzel
kapcsolatban az egyesület útján fel akarják érv-
a kormány figyelmét arra, hogy a fizetési osztá-
lyozásnál legyenek tekintettel arra, hogy a vá-
rmegyei és bírósági aljegyzők közötti egy a határ-
kör, mint a kvalifikáció tekintetében lényeges
különbség van. A bizottság üléscokorosaát entia
Bulla György vármegyei alispán fogja vezetni.

— Biblia-estély. Az angol Biblia-Társulat fen-
állandóan most van szarvés jubileuma s ebből
az alkalmából a budapesti ifjusági egylet márc-
ezius 5-én, szombaton este 7 órakor, a Nemzeti
muzeum dísztermében biblia-estélyt rendez. Az
estély műsora a következő:

1. Eörs vár a mi Istenünk... Eneklé a
ref. theológusok és a gimnáziumi ifjak eneklira
Krausz Gusztáv eneklir vezetés alatt. 2. Ina
Mondja Hupál Benő bírdk, ref. lelkész. 3. A
biblia diadal-utja a földön. Előadja s vezette kö-
pöklök, meggyarizza dr. Szabó Aladár ref. theoló-
gai tanár. 4. A könyvek versengése. Irta: legfő-
dr. Szász Károly s szavalja Takaró Géza ref.
theológus. 5. A biblia és a magyar nemzet. Beszéd,
tartja Balogh Ferenc debreczeni ref. theológiai
tanár. Beleép-egy a fölszúntat 3. a karzara. 2.
koronáért elővezethető a Calvin-terti lelkései hi-
vatalban, a biblia-társulat irodájában (Deák-ter.)
és a ref. ifjusági egyletben (Károly-körút 9).

— Kohn éresek — marad. A pápa —
mint Ölmütözlök jelentik — tegnap kihalla-
gatáson fogadta Kohn éreket, aki a jövő hé-
ten székfoglaló. Ölmütözlök vissza fog utazni.
Az éresekhez közelállók azt a hírt torjesztik,
hogy Kohn éresek az ügyét a szenteszék előtt
teljesen rendeztehozza.

— Megható jelenet.

